

Rita Mogensen

– ny formand for Sproglærerforeningen

Den nye formand for Sproglærerforeningen blev valgt på foreningens generalforsamling i marts. Rita Mogensen er et kendt ansigt i sprogverdenen og har desuden en solid baggrund både fagligt og organisatorisk. Sproglæreren har talt med hende.

Rita brænder for fremmedsprogsundervisning, og sådan har det været lige siden seminarietiden, hvor interessen for fremmedsprog blandt andet gav sig udtryk i valget af tre linjefag i stedet for de normale to. For engelsk, tysk og fransk støttede hinanden så godt! I de næsten 40 år som lærer har RM undervist i alle tre fremmedsprog. I begyndelsen også i latin, indtil det ikke mere var en valgmulighed i folkeskolen. Senere blev det mest til undervisning i tysk, fordi tysklærere var en mangelvare på skolen, men hun har igennem årene også altid haft mindst et engelskhold. Senere har hun taget en HF i spansk. Dels for at udvide sine sprogkompetencer, dels for at prøve at være i elevens sted.

Dianalund har dannet rammen om familielivet. RM er 65 år, gift og har fire børn. Stenlille Skole har været den faste base rent arbejdsmæssigt, lige meget hvilke stillinger hun ellers har haft. Jobbet som pædagogisk konsulent på Amtscentret (CFU) i Slagelse med ansvar for alle tre fremmedsprog samt internationalisering varetog RM således i 17 år indtil sin ansættelse som fagkonsulent i Undervisningsministeriet. Nu kun med ansvar for engelsk. Både stillingen på CFU og arbejdet i Ministeriet var en kombinationsbeskæftigelse, så RM

Af Marianne Ledstrup
Medredaktør,
Sproglæreren

har igennem alle årene bevaret forbindelsen til praksis.

Efter 6 år som fagkonsulent blev RM ansat som ekstern konsulent til arbejdet med at lave forenklede Fælles Mål og senest Fælles Mål for 10. klasse.

Udblik, indblik og CLIL

Det fremgår af samtalen med RM, at internationalisering har hendes store interesse, og at hun selv har været nysgerrig og aktiv, hvad angår deltagelse i studie- og efteruddannelsesophold i en række byer og lande især i Europa. I sit arbejde på Stenlille Skole har hun ligeledes deltaget i forskellige internationale projekter, blandt andet i et samarbejde med Belgien, hvor klasserne var på lejr-

skole hos hinanden og lavede forskellige projekter sammen.

Det sidste skoleprojekt, som RM deltog i, var et stort treårigt projekt *Litterature Makes Friends* med deltagelse af hele 8 lande. Eleverne skulle læse noveller/romaner fra de deltagende lande og efterfølgende udarbejde produkter, der demonstrerede, at indholdet var forstået. I de senere år har Stenlille skole haft kontakt med en skole i Italien. Eleverne fra Danmark kommer til Italien og italienerne til Stenlille. Internationalisering er nu skrevet ind i Fælles Mål. Ikke at man nødvendigvis skal have mobilitet, men det er da absolut motiverende, siger RM. Alle skal nu lave nogle projekter via mail, Skype eller lignende og drage sammenligninger med dansk kultur. Det er ikke vanskeligt at komme i gang. Der findes mange gode, igangsættende websider, og det tekniske er langt fra den hurdle, som det har været.

Noget RM nævner som værende rigtig spændende, og som også står omtalt i sprogpolitikken, er CLIL (Content and Language Integrated Learning). Den måde at undervise på findes kun på nogle få skoler, og det kunne være spændende, hvis det blev mere udbredt (se Sproglæreren nr. 1, 2015). For eksempel har Eggeslevmagle Skole i Skælskør haft et udviklingsprojekt med CLIL. Det er blevet evalueret og viser rigtig gode resultater. Det startede ifølge RM med, at man kunne vælge enten international linje eller normal linje i 7.-9. klasse, men nu har skolen oprettet flere linjer, som eleverne kan tilmelde sig: en international linje, en sundhedslinje og en naturvidenskabelig linje. Eleverne har selv været med til at bestemme, at det skulle være netop disse tre linjer. Det er ikke indskrevet i den nuværende folkeskoleloven, at man kan oprette linjer, men det er efterfølgende kommet som tillæg.

Formand for sproglærerforeningen? Ja tak!

Det er den store interesse for fremmedsprog og fremmedsprogsundervisning, som fik RM til at takke ja til opfordringen til at blive ny formand for Sproglærerforeningen. Hun har beskæftiget sig med sprog hele sit lærerliv, og som hun siger: "Nu hvor jeg er gået på pension, havde jeg jo tiden til det og kunne bruge den på noget fornuftigt". RM kan desuden godt lide organisatorisk arbejde og har ud over et år som formand for Engelsk Fagudvalg i Sproglærerforeningen (før hun blev ansat i undervisningsministeriet) også haft bestyrelses- og formandsposter i lokalområdet.

RM glæder sig til jobbet, men er klar over, at det bliver krævende at leve op til den høje standard, som hendes forgænger, Ingrid Stuart, satte.

På spørgsmålet om, hvilken rolle en formand har, svarer RM: "Man skal lede og organisere og inspirere til at komme i gang med nogle nye ting. Det er vigtigt at kunne lytte til det, der kommer fra de andre medlemmer i Hovedstyrelsen, fra fagudvalgene og fra foreningen i det hele taget. Og så kunne drage nogle konklusioner ud fra det, man hører, og det, man selv mener". Opgaven er også at være foreningens ansigt udadtil og prøve at påvirke debatten i Danmark om sprogenes stilling. Hun håber, at de mange år som fag-

konsulent i Undervisningsministeriet er en fordel. Arbejdsgange og lovgivning, som de er på nuværende tidspunkt, er jo kendt af formanden.

Mere fokus på fremmedsprogene?

I flere år har der været fokus på de naturvidenskabelige fag i folkeskolen. Måske er det sprogfagernes tur

» Vores forening er unik, fordi den dækker alle tre fremmedsprog. Det er der ingen andre foreninger, der gør, heller ikke på de videregående uddannelser.

nu? RM fortæller, at der i 2011 under den tidligere regering var nedsat en arbejdsgruppe for uddannelse og fremmedsprog, som skulle analysere fremmedsprogenes stilling på de forskellige uddannelsesniveauer og komme med anbefalinger til tværgående fremmedsprogsindsatser. Det resulterede i rapporten *Sprog er nøglen til verden*. Den har muligvis, for en periode, øget opmærksomheden for fremmedsprogene, men har haft begrænset afsmittning på den nuværende lovgivning, hvor næsten alle fag fik lidt. Man kan sige, at det, sprogfagene fik i den nye reform, var lidt ekstra timer til tidligere sprogstart.

Specielt tidlig engelsk har været et

stort ønske fra flere sider, fortsætter RM. Flere forældre har henvendt sig til Ministeriet med dette ønske. Også fordi mange privatskoler igennem flere årtier har tilbudt tidligere fremmedsprogsundervisning end i folkeskolen. Det er hendes indtryk, at det har skabt begejstring hos lærerne at kunne starte tidligere inden for alle tre fremmedsprog. Men det stiller krav til lærerne. Det kræver, at de både er dygtige til sproget, og at de har kendskab til den særlige pædagogik, som man bruger i de små klasser. De undersøgelser, der foreligger på området, viser, at det har virkelig stor betydning for resultaterne, hvilken lærer der underviser. Hvis ved-

kommende går ind for tidlig sprogstart, så har det en positiv afsmittende virkning. Undersøgelserne viser også, at når man starter tidligt med et sprog, får eleverne en bedre udtale, og de er mere motiverede. Danmark har ikke været med i de undersøgelser, som blandt andet *British Council* har stået for, men Sverige og Holland, som vi plejer at sammenligne os med, har deltaget.

De største udfordringer for Sproglærerforeningen

Den største udfordring lige nu er nok at kunne afholde kurser, hvor der melder sig tilstrækkeligt mange lærere, til at det kan løbe rundt, nu hvor vi ikke længere får underskudsdekning fra Ministeriet, siger RM. Det er rigtig ærgerligt, hvis vi ikke kan afholde landskursus over to dage, men de kortere kurser, endags-, halv- eller heldagskurser burde kunne løbe af stablen. Desværre er der en tendens til, at der ikke melder sig så mange til kurserne efter folkeskolereformen og den nye arbejdstidslov. Det er en problematik, som vi har til fælles med mange andre faglige foreninger, hvilket vil blive diskuteret på et møde mellem DLF og repræsentanter fra de faglige foreninger.

Men det er meget vigtigt, at lærerne bliver efteruddannet. Der står i den nye folkeskolereform, at lærere, der underviser i et fag og ikke har de fornødne kompetencer, der svarer til undervisningsfagsniveau (tidligere linjefag), skal efteruddannes. Sprog-

Rita på studietur i Ljubljana, Slovenien. Der har de "mælkomater, ligesom vi har kaffeautomater

lærerforeningen kunne være en af udbyderne til de korte kurser, siger RM. Og det kan sagtens være folk udefra, der er undervisere. Men hvis vi står som arrangør, så oplever medlemmerne også, at de får noget for deres kontingent ud over bladet Sproglæreren. Vores forening er unik, fordi den dækker alle tre fremmedsprog. Det er der ingen andre foreninger, der gør, heller ikke på de videregående uddannelser. En anden væsentlig opgave, som RM har tænkt sig at arbejde på, er at øge medlems-tallet i foreningen. Hvordan, har hun nogle ideer til, men de skal først vendes med Hovedstyrelsen.

Sproglærerforeningens sprogpolitik 2015 – hvilke dele er særlig vigtige?

RM: "Det ville være rigtig godt, hvis eleverne fik flere timer i de ældste klasser, som det fremgår af sprogpolitikken. Man kan nå meget mere med en ekstra time i 8. eller 9. klasse, end man kan i de små klasser. Efteruddannelse af lærere, som også er et punkt i sprogpolitikken, har rigtig stor betydning, og derudover er overgangen til ungdomsuddannelserne yderst vigtig. Vi skal som forening arbejde for, at der kommer en god overgang, så ungdomsuddannelserne i store træk er klar over, hvad eleverne lærer i folkeskolen og vice versa". RM ser på sigt nogle muligheder for, at Sproglærerforeningen kan vise flaget ved at være initiativtager til fælles kurser med de andre sproglærerforeninger, netop med fokus på over-

» Vi skal som forening arbejde for, at der kommer en god overgang, så ungdomsuddannelserne i store træk er klar over, hvad eleverne lærer i folkeskolen og vice versa.

gangsproblemer, og måske engang i fremtiden, også at afholde en konference med overgange som tema.

Sprogpolitikken slår til lyd for, at elever med store indvandrersprog som modersmål tilbydes modermålsprog som 3. kompetencegivende fremmedsprog, og RM mener, det er rigtig fornuftigt at bruge de kompetencer, som eleverne har. Ud over at det kan blive en gevinst for Danmark, er det en gevinst for eleverne, at de bliver værdsat for det, de kan. At få succesoplevelser kan medvirke til en positiv personlig og faglig udvikling. Af stor vigtighed er det også ifølge RM, at det nu er blevet tydeliggjort i foreningens sprogpolitik, at alle elever får mulighed for at vælge et 3. fremmedsprog, samt at alle elever får en reel valgmulighed mellem tysk og fransk i 5. klasse.

Hvor ligger de største udfordringer for Sprogpolitikken?

RM: Jeg tror, det kan være svært at få gennemført, at alle elever reelt har en valgmulighed mellem tysk og fransk i 5. klasse, blandt andet fordi der ikke er uddannet nok fransklærere. I nogle år har der fx kun været et enkelt linjefagshold på UCC Zahle i København. Der skal være nok ud-

dannede fransklærere til at kunne undervise i fransk, og så skal man sikre, at eleverne kan gå videre med det fremmedsprog, de vælger på en ungdomsuddannelse. Det kan være et problem for fransk i visse dele af landet, at der ikke har været nok elever med fransk i folkeskolen,

til at der kan oprettes hold på ungdomsuddannelserne. Det bider sig selv i halen, i og med at 'fødekæden' slutter her. Denne problematik kan man læse mere om i artiklerne Danmarkskortet med fransk år 1 efter folkeskolereformen og Bliv fransklærer på nettet andet steds i bladet.

En anden udfordring ser RM i efteruddannelsen af lærerne. Lærerne vil helt sikkert gerne dygtiggøre sig, men de har meget forskellige arbejds- og efteruddannelsesforhold fra kommune til kommune, ja fra skole til skole. Her kan ovennævnte møde med DLF forhåbentlig medvirke til, at de faglige foreninger samlet kan gøre en indsats.

Fingeren på pulsen

Sproglærerforeningen har fået en kvalificeret formand, som ud over at være velfunderet inden for alle tre fremmedsprog også har 'gået på to ben' gennem størstedelen af sit lærerliv: et teoretisk ben og et praksisben. RM vil også i fremtiden holde forbindelse til praksis, om ikke sin egen, så de andres. Hun fortsætter nemlig som beskikket censor i engelsk både i folkeskolen og på læreruddannelsen.

Rita var beskikket censor i Grønland, og havde denne udsigt over isfjorden ved Ilulissat